

VALTIONEUVOSTON ASETUS ILMAILULTA RAJOITETUISTA ALUEISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Yleisperustelut

1.1. Esityksen pääasiallinen sisältö

Ilmailulta rajoitetuista alueista annetun valtioneuvoston asetuksen (930/2014) liitteitä 2 ja 3 ehdotetaan muutettavan. Muutoksia esitetään, jotta voitaisiin tehostaa ilmatilankäyttöä ja vastata paremmin erityisesti Puolustusvoimien ilmatilankäytön tarpeisiin.

Asetuksen liitteiden muutosten on tarkoitus tulla voimaan 16 päivänä huhtikuuta 2026.

1.2. Esityksen tausta ja säädösperusta

Ilmailulain (864/2014) 11 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan rajoittaa ilmailua tai kieltää se valtion johtamisen, maanpuolustuksen, rajavalvonnan, pelastustehtävien tai varautumisen kannalta tärkeiden kohteiden ja alueiden yläpuolella taikka ympäristön suojelemisen kannalta valtakunnallisesti tärkeiden alueiden yläpuolella. Asetus annettaisiin ilmailulain 11 §:n 1 momentin nojalla.

Kieltoalueella tarkoitetaan valtion maa-alueiden tai sen aluevesien yläpuolella olevaa rajoiltaan määrättyä ilmatilan osaa, jossa ilma-alusten lentäminen on kielletty. Ilmailulta rajoitetuista alueista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 kohdan mukaan ilmailu kielletään liitteessä 1 luetelluilla alueilla.

Rajoitusalueella tarkoitetaan valtion maa-alueiden tai sen aluevesien yläpuolella olevaa rajoiltaan määrättyä ilmatilan osaa, jossa ilma-alusten lentämistä on rajoitettu tiettyjen erityisehtojen mukaisesti. Ilmailulta rajoitetuista alueista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:ssä säädetään rajoitusalueista ja niiden koordinaatit luetellaan liitteessä 2.

Tilapäisellä erillisvarausalueella (Temporary Segregated Area, TSA) tarkoitetaan määrättyksi ajaksi tietyn käyttäjäryhmän yksinomaiseen käyttöön annettua rajoiltaan määrättyä ilmatilan osaa, jossa tapahtuva toiminta vaatii ilmatilan varaamisen. Ilmailulta rajoitetuista alueista annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:ssä säädetään tilapäisistä erillisvarausalueista ja asetuksen liitteessä 3 on määritelty tilapäisten erillisvarausalueiden koordinaatit.

Vuosittainen ilmatilarakenteita koskeva päivitys perustuu Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestö ICAO:n määrittelemiін aikatauluihin. Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 15 (ICAO Annex 15)

standardien mukaan ilmatilarakenteita koskevat muutokset tulevat voimaan tiettyinä julkaisupäivinä (ns. AIRAC-voimaantulopäivä, Aeronautical Information Regulation and Control). Suomessa muutokset ovat tulleet vuosittain voimaan huhtikuun puolivälin tienoilla olevana AIRAC-päivänä, joka on vuonna 2026 huhtikuun 16. päivä. Lisäksi ICAO Annex 15:n mukaisena suosituksena on ollut, että suuret muutokset ilmatilarakenteisiin tulisi julkaista siten, että ne ovat ilmatilan käyttäjän saatavilla vähintään 56 päivää ennen voimaantuloa. Tätä ICAO:n suositusta vastaava teksti sisältyy myös komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/469¹ hyväksyttäviin menetelmiin ja ohjemateriaaliin (Acceptable Means of Compliance and Guidance Material, AMC/GM; kohta AMC1 AIS.TR.505(b) AIRAC).

Ilmailutiedotuksellinen ilmatilarakenteiden muutosta koskeva julkaisu on edellä mainitusta syystä tehtävä viimeistään 12.2.2026. Julkaisun valmistelevalle palveluntarjoajalle eli Fintraffic Lennonvarmistus Oy:lle on toimitettava tieto muutoksista riittävän ajoissa, jotta sillä on tarvittavat tiedot käytettävissään oikea-aikaisen ilmailutiedotuspalvelun takaamiseksi. Siten myös valtioneuvoston asetuksella tehtävien aluemuutosten on tultava hyväksytyksi viimeistään joulukuussa 2025.

1.3. Asian valmistelu

Asetuksen liitteiden muutos on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Valmistelussa on ollut mukana myös Liikenne- ja viestintävirasto sekä ilmaliikennepalveluntarjoaja Fintraffic Lennonvarmistus Oy.

Ilmatilarakenteita päivitetään vuosittain ja valmisteluprosessi käynnistyy keväisin. Ilmailulain 107 §:ssä tarkoitettu ilmatilan hallintaa ohjaava käsikirja (ASM-toimintakäsikirja) sisältää ilmatilan joustavan käytön menetelmät. Sen mukaisesti ilmailun sidosryhmät ovat voineet esittää muutosesityksiä ilmatilarakenteisiin 15.5.2025 mennessä. Toimitettujen muutosesitysten pohjalta Fintraffic Lennonvarmistus Oy on valmistellut ASM-käsikirjan mukaisesti vuodelle 2026 ilmatilapaketin, jolla tehdään muutoksia ilmatilarakenteisiin.

Osa esitetyistä ilmatilamuutoksista koskee valtioneuvoston asetusta ilmailulta rajoitetuista alueista. Ilmatilapaketissa on lisäksi mukana ilmatiloja, jotka perustetaan Liikenne- ja viestintäviraston määräyksillä ja päätöksillä. Tämän valmistelun yhteydessä Liikenne- ja viestintävirasto on pyytänyt sidosryhmiltä lausuntoja kaikista esitetyistä ilmatilamuutoksista 13.10.-10.11.2025 järjestetyllä lausuntokierroksella.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi 15.10.-14.11.2025 lausuntoja asetusmuutoksesta lausuntopalvelu.fi-sivuston kautta erityisesti seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, sisäministeriö, puolustusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristöministeriö, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Liikenne- ja viestintävirasto, Väylävirasto, Ilmatieteen laitos, Pääesikunta, Ilmavoimien esikunta, Poliisihallitus, Rajavartiolaitoksen esikunta, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Finavia Oyj, Finnair Oyj, FinnHEMS, Fintraffic Lennonvarmistus Oy, Fortum Power and Heat Oy, Helsingin kaupunki, Turun kaupunki, Vantaan kaupunki, Haminan kaupunki, Lahden kaupunki, Savitaipaleen kunta, Toivakan

¹ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/469, annettu 14 päivänä helmikuuta 2020, asetusten (EU) N:o 923/2012, (EU) N:o 139/2014 ja (EU) 2017/373 muuttamisesta ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalveluja, ilmatilan rakenteiden suunnittelua ja tietojen laatua ja kiitotieturvallisuutta koskevien vaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 73/2010 kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).

kunta, Kajaanin kaupunki, Enontekiön lentoasema, Lappeenrannan lentoasema, Mikkelin lentoasema, Seinäjoen lentoasema, Nordic Regional Airlines Oy, Patria Oyj, Redstone Aero Oy, Scanwings, Jetflite, Heliflite, RPAS Finland ry, Skärgårdshavets Helikoptertjänst Ab, Sotilasilmailun viranomaisyksikkö, Suomen Ilmailuliitto ry, Suomen Ilmailuopisto, Suomen lennonjohtajien yhdistys, Suomen lentopelastusseura, Suomen lentäjaliitto - Finnish Pilots' Association ry, Suomen liikennelentäjien liitto, Suomen Moottorilentäjien Liitto ry, Suomen Puolustus- ja Ilmailuteollisuusyhdistys Pia ry, Aii Airspace Design.

Määräajassa 14.11.2025 mennessä lausunnon antoivat Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Etelä -Suomen aluehallintovirasto, Fintraffic Lennonvarmistus Oy, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, oikeusministeriö, Puolustusministeriö, Pääesikunta, Rajavartiolaitos, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sotilasilmailun viranomaisyksikkö ja Väylävirasto

Etelä -Suomen aluehallintovirasto, Fintraffic Lennonvarmistus Oy, oikeusministeriö, Rajavartiolaitos, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sotilasilmailun viranomaisyksikkö ja Väylävirasto ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa esityksestä.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ilmoitti kannattavansa asetukseen ehdotettuja muutoksia sekä totesi lausunnossaan, että alueiden muutokset perustuvat Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettuihin esityksiin ilmatilarajoitusten muutostarpeista, ja virasto on muutoinkin osallistunut niiden valmisteluun.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus on todennut lausunnossaan ilmailualueiden sääntelyn kuuluvan yksinomaan valtakunnan toimivaltaan ilmailua koskevan itsehallintolain 27 §:n 14 kohdan mukaisesti. Asetuksen liitteisiin tehtävillä muutoksilla on tarkoitus päivittää kieltoalueita, rajoitusalueita sekä väliaikaisesti varattuja alueita määrittäviä koordinaatteja Puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaamiseksi, mikä itsehallintolain 27 §:n 34 kohdan mukaan kuuluu myös valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Lausunnossaan Ahvenanmaan maakunnan hallitus on todennut, että ehdotettu muutos EFR110 ISOKARIA-EFR144 ISOKARIA perustuu rajoitusalueen siirtämiseen pohjoisemmaksi Ahvenanmaan demilitarisoidulta alueelta. Kyseiset muutokset eivät kavenna Ahvenanmaan demilitarisoitua aluetta, vaan pikemminkin siirtävät sallitut alueet kauemmas. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella ei siten ole lausuttavaa ehdotetuista liitteiden muutoksista.

Puolustusministeriö ja Pääesikunta ilmoittivat lausunnossaan puoltavansa esitystä lukuun ottamatta rajoitusalueen EFR146 PESÄKALLIO perustamista. Kyseinen rajoitusalue (EFR146 PESÄKALLIO) on merkittävästi laajempi kuin Puolustusvoimien käytössä oleva alue, jonka suojaksi se perustettaisiin. Puolustusministeriön ja Pääesikunnan näkemyksen mukaan alue tulisi perustaa erikseen aktivoitavana vaara-alueena (D-alue) käyttötarpeen mukaisesti tai siten, että se kattaa vain Puolustusvoimien käytössä olevan alueen ja mahdollisesti välittömän läheisyyden. Lisäksi puolustusministeriö ja Pääesikunta totesivat lausunnoissaan, että asetuksen liitteessä 2 ehdotetut uudet alueet (EFR142, 146, 147, 149 ja 150) lisäävät jonkin verran Puolustusvoimien valmisteluvastuulla olevien lupien määrää, mutta tällä ei kuitenkaan olisi vaikutusta toimintaan tai tarvittaviin resursseihin. Pääesikunnan operatiivinen osasto toimii lupaviranomaisena pysyvästi Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen tarpeisiin perustettuihin pysyviin ilmailun rajoitusalueisiin.

Puolustusministeriön ja Pääesikunnan näkemys rajoitusalueen EFR146 PESÄKALLIO perustamisesta on otettu huomioon esityksessä.

1.4. Arvio muutosten vaikutuksista

Toteutettavat rajoitusaluemuutokset ja uudet rajoitusalueet turvaavat Puolustusvoimien toimintaedellytykset jatkossakin rajoittamatta tarpeettomasti siviili-ilmailua. Muutoksilla ei ole vaikutusta lentoturvallisuuteen eikä myöskään merkittävästi ilmaliikenteen sujuvuuteen. Muutoksissa on otettu huomioon lentoliikenteen sujuvuuteen sekä maanpuolustukseen liittyvät näkökohdat, siviili- ja sotilasilmailun yhteensovittaminen, valtion ilmailun asianmukaiset toimintaedellytykset sekä harrasteilmailun toimintamahdollisuudet.

2. Säännökohtaiset perustelut

Liite 2

Ehdotetaan uusien rajoitusalueiden EFR142 HAMINA, EFR147 SAVITAIPALE, EFR149 UUSIKYLÄ ja EFR150 HOIKANKANGAS perustamista. Puolustusvoimat on esittänyt nämä uudet rajoitusalueet jatkuvasti aktiivisena olevina (H24) rajoitusalueina perustuen operatiiviseen tarpeeseen ja UAV-toimintaa varten.

Ehdotetaan olemassa olevien rajoitusalueiden muutoksia seuraaville rajoitusalueille:

- EFR73A POHJANKANGAS, EFR73B POHJANKANGAS ja EFR73C POHJANKANGAS, jotka poistetaan ja ne korvataan uudelleen muokatuilla rajoitusalueilla EFR143A POHJANKANGAS, EFR143B POHJANKANGAS ja EFR143C POHJANKANGAS.
- EFR110 ISOKARI poistetaan ja se korvataan uudella rajoitusalueella EFR144 ISOKARI. Muutoksen perusteena on rajoitusalueen siirtäminen hieman pohjoiseen Ahvenanmaan demilitarisoidusta alueesta.
- EFR138 KALETON poistetaan ja se korvataan uudella rajoitusalueella EFR145 KALETON. Muutoksen perusteena on rajoitusalueen ylärajan laskeminen ja sivurajamuutos, jolla rajoitusalue rajataan ulos EFJY TMA-alueesta. Ylärajan laskemisella optimoidaan EFJY CTA-alueen käyttöä.

EFR130 TOIVAKKA poistetaan ja se korvataan hieman laajemmalla rajoitusalueella EFR148 TOIVAKKA.

Liite 3

Ehdotetaan olemassa olevien TSA-alueiden muutoksia seuraavasti:

- EFTSAJ40 ja EFTSAH39 poistaminen ja niiden korvaaminen uusilla TSA-alueilla EFTSAH40, EFTSAH41 ja EFTSAJ44. Muutoksen perusteena on ilmatilankäytön optimointi.

3. Voimaantulo

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 16 päivänä huhtikuuta 2026.

4. Esitys

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto hyväksyisi valtioneuvoston asetuksen ilmaisulta rajoitetuista alueista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteiden muuttamisesta.

5. Esittelijä

Erityisasiantuntija Satu Kaskinen, liikenne- ja viestintäministeriö.